

RCB

Rządowe Centrum
Bezpieczeństwa

INFORMACJA TYGODNIOWA
Zagrożenia – Skutki – Ocena
8-14 maja 2017

**CENTRUM
OPERACYJNO-ANALITYCZNE**

15 maja 2017

SYTUACJA HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNA

W ubiegłym tygodniu nie wystąpiły gwałtowne zjawiska pogodowe z wyjątkiem burz, które przeszły nad Podlasiem i lokalnie nad Mazowszem i Małopolską w niedzielę 7 maja. Z powodu intensywnego deszczu doszło do licznych podtopień w Białymstoku i okolicach, w mieście zalaniu uległo 35 ulic, 78 piwnic i garaży. Rzeka Biała (przepływająca przez miasto i zbierająca większość wód opadowych z terenu aglomeracji) wystąpiła z koryta. Zalane drogi spowodowały duże utrudnienia komunikacyjne i unieruchomiły wiele pojazdów. Podobne szkody, choć w mniejszym natężeniu, wystąpiły w powiecie sokólskim (uszkodzeniu uległa droga powiatowa) oraz łomżyńskim (uszkodzenia dróg gminnych i straty w uprawach). Negatywne efekty opadów odnotowano również w woj. małopolskim i mazowieckim, przede wszystkim w postaci uszkodzeń dróg lokalnych.

Stan wody w rzekach po gwałtownych wzrostach na początku maja był stabilny. W poniedziałek 8 maja stan ostrzegawczy został przekroczony na 21 stacjach wodowskazowych, a alarmowy – na 6. W niedzielę 14 maja odnotowano 5 przekroczeń stanów ostrzegawczych, a stan alarmowy przekroczony został jedynie na stacji w Giżycku.

Komentarz:

Na początku tygodnia spodziewany jest wzrost temperatury powietrza powyżej 25°C, w piątek w centrum i na południu kraju prognozuje się nawet 28°C. Nadejściu ciepłych mas powietrza na zachodzie i południu Polski towarzyszyć będą burze, miejscami z gradem. W czasie burz mogą wystąpić porywy wiatru do 70 km/h, spodziewane są opady od 15 do 25 mm.

PRZYJĘCIE KRAJOWYCH RAM POLITYKI CYBERBEZPIECZEŃSTWA RP NA LATA 2017-2022

We wtorek 9 maja Prezes Rady Ministrów podpisała uchwałę Rady Ministrów w sprawie Krajowych Ram Polityki Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017-2022. Zamierzeniem dokumentu jest określenie ramowych działań, które zapewnią odporność administracji publicznej oraz innych powiązanych podmiotów (np. operatorów infrastruktury krytycznej) na incydenty w cyberprzestrzeni. Podjęte prace wpłyną również na zwiększenie skuteczności wykrywania i zwalczania przestępstw w sferze cyfrowej, jednocześnie respektując prawo obywateli do prywatności oraz otwartość Internetu. Koordynatorem wdrażania Krajowych Ram Polityki Cyberbezpieczeństwa jest minister cyfryzacji, który w terminie 6 miesięcy od przyjęcia Krajowych Ram opracuje *Plan działań na rzecz wdrożenia Krajowych Ram Polityki Cyberbezpieczeństwa*. Plan działań obejmował będzie harmonogram przedsięwzięć w celu osiągnięcia zamierzonych celów, z określeniem odpowiedzialnych organów oraz szacunkowych kosztów. *Plan działania* minister cyfryzacji opracuje we współpracy z innymi ministrami, kierownikami urzędów centralnych oraz dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa. Gotowy dokument zostanie przedstawiony do akceptacji Radzie Ministrów.

DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI DS. SZACOWANIA SZKÓD W ROLNICTWIE

W 199 gminach kraju działają komisje ds. szacowania strat w rolnictwie, 14 z nich już zakończyło prace. Z dotychczasowych ustaleń wynika, że z powodu przymrozków oraz opadów atmosferycznych 3 582 gospodarstwa rolne poniosły straty w uprawach na powierzchni łącznej ok. 13 tys. ha, z czego na ponad 1 420 ha szkody przekroczyły 70% upraw. Wstępne straty szacowane są na ponad 4,3 mln zł.

Komentarz:

W drugim tygodniu maja w kraju wystąpiły przymrozki. Najniższą temperaturę (-4°C) odnotowano w nocy z 9 na 10 maja w Kielcach i Rzeszowie, następnej nocy w Elblągu temperatura spadła do -2°C. Przy gruncie mróz był o kilka stopni większy, a przymrozki ogółem wystąpiły przez cztery kolejne noce. Takie spadki temperatury są groźne dla upraw, szczególnie dla sadownictwa (przede wszystkim czereśni i jabłek) oraz rzepaku. Niższe plony spowodują wzrost cen owoców, wg niektórych szacunków nawet o kilkadziesiąt procent względem ubiegłego roku. Wysokość szkód rolników jest ustalana na miejscu przez trzysobową komisję powołaną przez właściwego miejscowo wojewodę. W tym roku dopłata do

składki ubezpieczeniowej wynosi 65%, a w budżecie państwa jest prawie 1 mld złotych przeznaczonych na ten cel. W kolejnych latach planowane jest zwiększenie dostępnej kwoty.

PLANOWANY PROTEST RATOWNIKÓW MEDYCZNYCH

Krajowy Związek Zawodowy Pracowników Ratownictwa Medycznego zapowiada zorganizowanie protestu. Powodem akcji jest brak porozumienia z Ministerstwem Zdrowia w sprawie podwyżek płac ratowników. Planowany protest ma odbyć się pod koniec maja lub na początku czerwca i ma mieć charakter kroczący – rozpocznie się od oflagowania karetek i rozprowadzania ulotek. W przypadku niespełnienia postulatów zapowiadana jest eskalacja protestu (blokady dróg, głodówka), choć organizatorzy podkreślają, że z powodu ich działań nie ucierpią pacjenci. Według organizatorów w akcji mają wziąć udział wszyscy ratownicy medyczni.

Komentarz:

Protestujący oczekują podwyżki w wysokości 800 zł, a następnie dwóch kolejnych wzrostów wynagrodzenia po 400 zł każdy. Takie podwyżki są zdaniem organizatorów niezbędne do zapewnienia pensji odpowiadającej rzeczywistym obowiązkom ratowników.

Ministerstwo Zdrowia proponuje zwiększenie wynagrodzeń o 800 zł w dwóch ratach. Trwają również prace nad nowelizacją ustawy o państwowym ratownictwie medycznym. Planowane zmiany m. in. upaństwowią system PRM od 1 stycznia 2018 r. oraz wprowadzą zapisy o przekazaniu Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego w ręce ministra zdrowia (od ministra właściwego ds. administracji). Ministerstwo zamierza także ustalić skład zespołów ratownictwa medycznego na trzy osoby (obecnie zespół podstawowy może być dwuosobowy) oraz zwiększyć nakłady finansowe na system ratownictwa.

POWAŻNY ATAK TELEINFORMATYCZNY NA CAŁYM ŚWIECIE

Od piątkowego poranka (12 maja) wiele komputerów na całym świecie, w tym również wspierających działanie szpitali, przewoźników kolejowych i operatorów telekomunikacyjnych, pada ofiarą ataku teleinformatycznego typu *ransomware*. Złośliwe oprogramowanie wykorzystując lukę w zabezpieczeniach systemu Windows szyfruje wybrane pliki na dyskach użytkowników uniemożliwiając korzystanie z danych. Odblokowanie dostępu do plików jest możliwe dopiero po zapłaceniu okupu.

Polskie instytucje odpowiedzialne za cyberbezpieczeństwo nie odnotowały zwiększonej liczby ataków hakerskich w Polsce. Wstępne analizy wskazują, że działania podejmowane przez sprawców skupiły się na kilku krajach, w tym Wielkiej Brytanii i Rosji. Próba wyłudzenia pieniędzy przez atakujących wskazuje na kryminalny charakter ataku.

Komentarz:

Poprawka bezpieczeństwa usuwająca podatność wykorzystywaną przez wirus została wydana przez firmę Microsoft w marcu, jednak wiele instytucji nie wprowadziło jeszcze uaktualnienia do swoich systemów. W celu uniknięcia zainfekowania tego typu złośliwym oprogramowaniem należy instalować poprawki bezpieczeństwa udostępniane przez producentów oprogramowania oraz nie otwierać załączników i linków przesyłanych w wiadomościach e-mail od nieznanymi nadawców.